

Spis treści

1. Ogólne zasady rozpoznawania i postępowania w zaburzeniach spowodowanych używaniem substancji psychoaktywnych – Bogusław Habrat

Terminologia i zakresy pojęć

Uzależnienia jako część szerszego zakresu problemów medycznych spowodowanych używaniem substancji

Zasady postępowania

Piśmiennictwo

2. Uzależnienie od alkoholu – Andrzej Jakubczyk

Epidemiologia zaburzeń związanych z używaniem alkoholu

Uzależnienie, picie szkodliwe i ryzykowne

Wpływ etanolu na organizm człowieka

Alkohol a nowotwory

Rozpoznawanie zaburzeń związanych z używaniem alkoholu

Postępowanie z pacjentem w POZ w kontekście problemów związanych z używaniem alkoholu

Leczenie farmakologiczne

Leczenie alkoholowych zespołów abstynencyjnych

Leki przeciwdepresyjne w leczeniu uzależnienia od alkoholu

Podsumowanie

Piśmiennictwo

3. Opioidy – Bogusław Habrat

Niemedyczne używanie opioidów

Uzależnienia jatrogenne

Profilaktyka

Użycie jednorazowe lub używanie sporadyczne, zatrucia

Używanie szkodliwe

Uzależnienie

Formy leczenia uzależnienia opioidowego

Piśmiennictwo

4. Leki nasenne i anksjolityki – Anna Basińska-Szafrańska

Benzodiazepiny (BZD)

Benzodiazepinowy zespół odstawienny (abstynencyjny, BZA)

Klometiazol

Barbiturany

Gabapentyna i pregabalina

Meprobam, glutetymid, wodzian chloralu

Leczenie uzależnienia od leków nasennych i przeciwlękowych

Profilaktyka

Piśmiennictwo

5. Stymulanty i halucynogeny – Anna Klimkiewicz

Środki o działaniu stymulującym (stymulanty)

Amfetaminy

Kokaina

Khat

Leczenie uzależnienia od stymulantów

Halucynogeny

Piśmiennictwo

6. Palenie papierosów i uzależnienie od nikotyny – Monika Michalak, Michał Lew-Starowicz

Obraz kliniczny i mechanizmy związane z uzależnieniem

Kontekst palenia papierosów jako przynależność do grupy. Rozpoczynanie i podtrzymywanie nałogu

Kiedy i u kogo rozwija się uzależnienie?

Wpływ palenia na działanie leków

Leczenie farmakologiczne i behawioralne

Piśmiennictwo

7. Nowe substancje psychoaktywne: obraz kliniczny, rozpoznanie i leczenie – Marcin Wojnar

Definicja

Rzeczpospolite

Rodzaje NSP

Sposoby zdobywania i używania NSP

Kluczowe problemy zdrowotne związane z używaniem NSP

Rozpoznawanie używania NSP

Obraz kliniczny używania NSP

Syntetyczne stymulanty

Syntetyczne kannabinoidy (agoniści receptorów kannabinoidergicznych SCRA)

Środki uspokajające i nasenne

Nowe syntetyczne opioidy

Postępowanie wobec osób używających NSP

Piśmiennictwo

8. Tak zwane nałogi behawioralne - Michał Lew-Starowicz

Czym są tzw. nałogi behawioralne?

Zaburzenia uprawiania hazardu

Problemowe używanie nowych technologii

Kompulsywne zachowania seksualne

Obraz kliniczny

Rozpoznanie różnicowe

Leczenie

Pracoholizm

Nałogowe opalanie się

Nałogowe (kompulsywne) uprawianie ćwiczeń fizycznych

Piśmiennictwo

9. Postępowanie z osobą pijącą alkohol ryzykownie, szkodliwie oraz uzależnioną od alkoholu –

Jadwiga Fudała

Krótką interwencją dotyczącą problemów związanych z używaniem alkoholu

Rozpoznanie wzorów spożywania alkoholu przez pacjentów w POZ

Test przesiewowy AUDIT

Test przesiewowy AUDIT-C (skrótowa wersja testu AUDIT)

Limity spożywania alkoholu na poziomie niskiego ryzyka szkód zdrowotnych

Informowanie o wyniku badania przesiewowego

Postępowanie lekarza w sytuacji rozpoznania picia ryzykownego i szkodliwego

Motywowanie do zmiany wzoru spożywania alkoholu

Ustalanie planu picia

Wzmacnianie poczucia samoskuteczności

Samoobserwacja picia

Monitorowanie postępów

Wskazania do abstynencji

Postępowanie wobec osób uzależnionych

System leczenia uzależnienia od alkoholu

Cele i metody leczenia uzależnienia od alkoholu

Oferta samopomocowa

Opieka nad osobą uzależnioną po leczeniu odwykowym

Pomoc dla członków rodzin osób uzależnionych

Piśmiennictwo

10. Podstawy prawne postępowania w uzależnieniach od innych substancji niż alkohol i tytoń

– Bogusław Habrat

Prawo do leczenia osób uzależnionych

Dobrowolność leczenia i regulacje prawne dotyczące wyjątków od tej zasady

Czyny sprzeczne z prawem popełnione w czasie uzależnienia

Istotne dokumenty

Przypisy